

Tabutéma a rablógazdálkodás!

A rablógazdálkodás szakmánk rettegett kifejezése.

Az Erdészet Lapok 2005 februári és márciusi számában „Intő jelek” címen bátorkodtam kifejteni azon körülményeket, amelyek szerint Magyarország erdeiben összességében túlhasználat van.

Az eredeti „Rablógazdálkodás?” címet a főszerkesztő bölcs javaslatára változtattuk meg, mert valóban az intő jelek és a túlhasználat mégiscsak lágyabb megfogalmazása a rablógazdálkodásnak.

Reméltem, hogy a megfogalmazott tényeket, ha cáfolni nem is tudja, de észrevételezni fogja a kérdésben igencsak érintett ÁPV Rt., KVM (Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium), FVM (Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium), ÁESz (Állami Erdészeti Szolgálat), ERTI (Erdészeti Tudományos Intézet), az Országos Erdészeti Egyesület, a Parlament illetékes szakbizottságai, valamint az egyetemünk.

Eltelt egy év és senki nem reagált. Régebben a kérdés igen nagy hullámokat vetett szakmai körökben. A '80-as évek elején elhangzott a parlamentben a 10 millió m³ fakitermelés lehetősége. Akkor az ÁESz fejlesztési osztályán elvégzett számításaink cáfolták azt az elképzelést. Országos hozamszabályozásról az időben nem volt szabad beszélni, hanem országos véghasználati optimalizálás címen engedélyezte a minisztériumi erdészeti főhatóságunk részünkre a munkát. Az akkori viszonyok között a jóváhagyás szerintem bátor cselekedet volt. Az osztályunk és a társosztályok témával kapcsolatos eredményei általam azóta sem ismert módon a Népi Ellenőrző Bizottsághoz kerültek, melynek alapján egy átfogó vizsgálatot végeztek. Érdemi eredmény nem született, viszont a társosztályról egy nagyon jó munkatársunknak távozni kellett. A vezetésem alatt álló fejlesztési, majd számítástechnikai és fejlesztési, aztán ismét fejlesztési osztály tovább folytatta a főhatóság engedélyével ezeket a vizsgálatokat. Igen széles körű szakmai egyeztetést végeztem. Az ellen-lobby volt annyira erős, hogy támadásaival keserves időszakokat okozott s több kiváló kollégánkat távozásra késztetett, de annyira nem volt erős, hogy megakadályozza ezt a munkát, sőt sikerült bevezetni az országos hozamszabályozás megnevezést. A rendszerváltás után nem

sokkal a hozamszabályozási munkabizottság eredményéről a lapban megjelent cikkem másnapján a szolgálat főigazgatója fegyelmi vizsgálatot rendelt el ellenem, ami annyira komollyá vált, hogy ügyvédet kellett fogadnom, mert nem volt elég a nyilvánvaló igazam. Persze megnyertem. Az országos hozamszabályozást kezdte a szakma komolyan gondolni, sőt súlyát növelte, hogy előírásként bekerült az erdőtörvénybe, amit aztán felpuhítottak az alacsonyabb rendű jogszabályok, amelyek szerint csak 5 évenként kell elvégezni. Úgy érzem, hogy az országos hozamszabályozás-ellenzők ezután taktikát váltottak. Átszervezésekkel, feladattervi törléssel, a 100 %-os alaphoz képest csökkentett bérezéssel, nemzetközi kapcsolatok elvágásával és ami a legszomorúbb, hogy az erdészeti szakmai aggasztó jelekről készült s a főhatóságnak címzett iktatott akták visszatartásával az országos hozamszabályozást tovább nehezítették, illetve akadályozták.

Ebbe a sorba tökéletesen beleillik, hogy az intő jelekre egy teljes éve senki sem reagált. Amiről nem beszélünk vagy írunk, az nincs: vagy a rablógazdálkodás tabu téma? – esetleg nem érdekel senkit?

Ejszen a homokba is dughatjuk a fejünket és betakarozhatunk a 12 millió m³ növedékből „csak” 7 millió m³ fakitermelés álmagyarázatba, ami ronda hasonlattal olyan, mintha az egy kotlóst és tizenegy csirkét számláló tucatnyi baromfiból csak hetet vágunk le, de abban benne van a kotlós is!

Félrevezethetjük magunkat és az egész erdőt szerető magyar társadalmat is, de ha nem tudunk (vagy nem akarunk) legjobb tudásunk és szakmai lelkiismeretünk szerint gazdálkodni, ágazatunk dicsőség helyett megvetésre és további degradálásra számíthat. Nemcsak új erdőt kell látványosan telepíteni, hanem a meglévőket is óvni kell!

Tán két évtizede is van, hogy a lapban megjelent írásom kapcsán *Petz Ádám* erdész kollégámmal egyetértünk a kerületvezető erdészek munkájának az erdőgazdálkodásban betöltött rendkívüli jelentőségében. Sőt, lapunkban volt egy kerületvezető erdészekkel készült riportsorozat is, ami igazolta az előző állítást. Most félek, hogy nagyrészt a PP (profit és politika) a meghatározó. Szörmentén elhangzának észrevételek lapunk hasábjain is,

mint például a Nemzeti Erdőprogram kapcsán, vagy legutóbb *Klemencsics András* főosztályvezető úrral készült és a lapunkban közölt beszélgetésben, de ez kevés. Első világháború, Trianon, második világháború, vörös diktatúra, 1956-os forradalom, újabb diktatúra, gulyáskommunizmus, 1989. rendszerváltás és másfél évtizedes szabadság történelmi sorozatában vergődő erdőgazdálkodásunkban végre tükörbe kellene néznünk és együtt kellene látnunk a szépet és a rosszat egyaránt. Mindkettő a mi gyermekünk s nevelésük részeként meg kellene győződnünk arról, hogy briliáns erdőtelepítéseink mellett rablógazdálkodunk-e vagy sem, illetve csak részben. Hölgyeim és Uraim, nem jeliszavakat és homályos megfogalmazásokat, hanem félre nem érthető számokat és tényeket kell a jövő érdekében rögzítenünk! Ezért tisztelettel kérem a magyar erdőket szerető embereket az „Intő jelek I-II” cikkben írt állítások értékelésére és a szükséges tevékenységek javaslatára.

Bán István

Ha kipusztulnátok

Örökké zöld, komoly, sudármagas fenyők,
Hozájuk simuló, szelíd, fehér nyírfák,
Szürke köpönyeges, méltóságos bükkök,
Ágas-bogas, görcsös, terebélyes tölgyek.
Országutat őrző, katonás jegenyék,
Elnehezült, széles, gonderhelt platánok,
Bódító fürtöktől roskadó akácok,
Korai virággal mosolygó mandulák,
Almát, körtét, szilvát, ontó ékes ágak,
Karácsonyi gyertyát virágzó gesztenyék,
Mind-mind „akik” ezt a földet borítjátok,
Ti teszitek szebbé ezt a szép világot.
Állva, élve, halva: mindegyiktek drága,
Bennetek rejlik a föld sok orvossága.
Az lenne rettentő, Éden-kerti átok,
Ha miattunk lassan mind kipusztulnátok!

Prohászka Melitta

Varga Evelin

11 évesek

Magyaregregyi Általános Iskola tanulói

**Hirdessen az
Erdészeti Lapokban!**